

BEN JIJ STAGERIJP?

Doelstelling en gebruik

Opdrachten 'Overbruggen negatieve beeldvorming'

Loopbaan Oriëntatie Begeleiding
Landelijk Stimuleringsproject LOB in het mbo

Voorwoord

Uit onderzoek blijkt dat een deel van de jongeren in het mbo moeite heeft een stageplaats te vinden¹. Zo moeten jongeren met een migrantenachtergrond vaker solliciteren naar een stageplaats dan autochtone jongeren. Heeft een jongere echter eenmaal een stage, dan heeft hij een even grote kans op een werkaanbod. Het blijkt dat als de werkgever een jongere eenmaal heeft leren kennen, de afkomst van de jongere geen rol meer speelt. Een goede kennismaking tussen jongeren en werkgevers is daarom essentieel. Oriënterende bedrijfsbezoeken die deze kennismaking tot doel hebben, bieden jongeren de kans te laten zien wie ze zijn en wat ze kunnen. Deze bedrijfsbezoeken zijn overigens niet alleen belangrijk voor jongeren met een migrantenachtergrond. Ook jongeren, van wie mag worden aangenomen dat zij meer moeite hebben bij het vinden van een stage- of werkplek, kunnen hun voordeel doen met het werken aan de oefeningen. Te denken valt hier o.a. aan jongeren die ‘worstelen’ met hun seksuele geaardheid, leven met een lichamelijke beperking of te maken hebben met een stoornis in het autistisch spectrum.

Overbruggen negatieve beeldvorming

Veel scholen organiseren al bedrijfsbezoeken in het kader van loopbaanleren. Dit biedt jongeren immers een beter perspectief op beroepsmogelijkheden. Bedrijfsbezoeken kunnen echter ook bijdragen aan het overbruggen van negatieve beeldvorming. Belangrijk daarbij is bijvoorbeeld een persoonlijke en herhaalde kennismaking, een vrijwillig, vrijblijvend en gestructureerd gesprek en een goede voorbereiding om onzekerheid weg te nemen.

Een gedegen voorbereiding kan bijvoorbeeld doordat de jongere van tevoren informatie over zichzelf geeft aan het bedrijf dat hij gaat bezoeken. De jongeren ontvangen op hun beurt informatie over het bedrijf, bijvoorbeeld door een jongere die eerder stage liep bij dat bedrijf. Bij de voorbereiding is er aandacht nodig voor het weghalen van onzekerheid bij de jongeren. Zo worden voorbeelden besproken van mogelijk moeilijke vragen die de jongeren kunnen verwachten als zij op bezoek zijn. De docent of begeleider vanuit de school of een ‘peer’ zorgt ervoor dat de jongeren niet een voor de hand liggende keuze maken wat betreft het bedrijf dat ze willen bezoeken. Zij worden juist uitgedaagd een bedrijf te kiezen dat bij hun werkelijke stagewensen past.

Opdrachten voor bedrijfsbezoeken

Het Team Aanpak Jeugdwerkloosheid (ministerie van SZW en OCW) werkt samen met het Servicepunt LOB mbo van MBO Diensten. Het Servicepunt LOB mbo heeft een set aan opdrachten ontwikkeld die mbo-jongeren in staat stellen hun bedrijfsbezoek voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren onder begeleiding van hun docenten of loopbaanbegeleider. De opdrachten hebben tot doel om jongeren in staat te stellen op een gedegen manier kennis te maken met bedrijven en zodoende te laten zien wie ze zijn en wat ze kunnen en eventuele onzekerheid weg te nemen. De opdrachten hebben dezelfde opzet en format als de opdrachten in het

Loopbaanmagazijn².

SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) vraagt aangesloten leerbedrijven deel te nemen aan het mogelijk maken van deze bedrijfsbezoeken. SBB heeft ook instructies voor deze bedrijven ontwikkeld en plaatst beschikbare bedrijven op de website www.stagemarkt.nl. Ook is er voor geïnteresseerde bedrijven een flyer gemaakt. Het Team Aanpak Jeugdwerkloosheid neemt nog een aantal andere maatregelen om negatieve beeldvorming en discriminatie tegen te gaan. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Wij wensen je als docent of begeleider veel plezier met het uitvoeren van de opdrachten samen met je studenten. Hopelijk ervaar je dat de bedrijfsbezoeken een positief resultaat voor je studenten bewerkstelligen.

1. [MBO en de stagemarkt, wat is de rol van discriminatie? Een verkenning onder onderwijsprofessionals en studenten](#), Klooster E., Koçak S., Day M., Kennisplatform Integratie & Samenleving/Verweij Jonker Instituut, Utrecht, 2016.
2. Het Loopbaanmagazijn is een digitaal magazijn met opdrachten die loopbaanbegeleiders kunnen inzetten bij de ontwikkeling van de loopbaancompetenties bij hun studenten. Zie www.lob4mbo.nl.

Colofon

Ontwikkeld door: Claudine Hogenboom, Plek voor Verhalen
Leo Van Ast, ROC Mondriaan Den Haag
Peter Berkers, Summa College Eindhoven

Redactie: Ravestein & Zwart

Vormgeving: Atelier Chênevert

In opdracht van: Servicepunt LOB mbo
www.lob4mbo.nl

Het Servicepunt LOB mbo wordt gesubsidieerd door het ministerie van OCW en uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van MBO Diensten.

Februari 2017

Dit boekje is voor iedereen vrij te gebruiken, met bronvermelding.

Inleiding

Werkexploratie is een van de loopbaancompetenties die jongeren moeten ontwikkelen om zich te kunnen oriënteren, een plek te kunnen verwerven op de arbeidsmarkt en zich daar vervolgens te kunnen handhaven. Werkexploratie is enorm belangrijk voor alle studenten, maar in het bijzonder voor jongeren die wonen in eenzijdig samengestelde buurten, waarin de sociale omgeving ertoe leidt dat zij een beperkter, eenzijdiger en minder realistisch beeld van beroepen hebben. Daarom is het belangrijk dat zij zo snel mogelijk in contact komen met een diversiteit aan bedrijven en beroepen. In navolging van het JOB wil het Servicepunt LOB mbo bedrijfsbezoeken in het eerste jaar van het mbo stimuleren.

Door oriënterende bedrijfsbezoeken mogelijk te maken, wordt er in het mbo werkexploratie gestimuleerd. Het doel van deze bedrijfsbezoeken is wederzijdse kennismaking, het verminderen van eventuele vooroordelen bij werkgevers (en jongeren zelf) en oriëntatie op de werkvloer.

In dit boekje met de titel 'Ben jij stagerijp?' staan oefeningen die je als docent/begeleider kunt inzetten om deze oriënterende bedrijfsbezoeken met je studenten voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren.

Om je in staat te stellen flexibel te zijn in je begeleiding, hebben deze oefeningen geen vaststaande volgorde. Je kunt ze inzetten in een volgorde die je zelf kiest. Bovendien kun je de volgorde van de oefeningen aanpassen aan de tijdplanning die jouw school hanteert voor de bedrijfsbezoeken en BPV.

Bij de ontwikkeling van dit boekje is er gebruik gemaakt van reeds bestaande oefeningen uit het Loopbaanmagazijn. Verder zijn er enkele nieuwe oefeningen ontwikkeld of zijn bestaande oefeningen herschreven. Er zijn ook oefeningen van andere ontwikkelaars opgenomen. Uiteraard met bronvermelding.

Opzet van de oefeningen

Alle oefeningen hebben eenzelfde inhoudelijk format. Dit ziet er als volgt uit:

Doel	Wat is het doel van de oefening? Wat gaan studenten ervaren als ze deze oefening uitvoeren?
Vorbereiding	Wat kun je als docent/begeleider doen om deze oefening procesmatig voor te bereiden, maar ook wat betreft indeling van de ruimte waar je met de studenten werkt?
Uitleg	Wat kun je als docent/begeleider tegen je studenten zeggen als introductie op de uit te voeren oefening?
Doen	Wat gaan de studenten daadwerkelijk doen (individueel of in groepsverband)?

Tips en Trucs

Waar kun je op letten bij het uitvoeren van deze oefening?

Nabespreking

Welke vragen kun je stellen aan de studenten aan het einde van een oefening(onderdeel)?

Verdieping

Welke dingen kun je nog als inhoudelijke verdieping aanbrengen bij deze oefening?

Sterretjes

Iedere oefening is voorzien van een aantal sterretjes, variërend in aantal van 1 tot 4:

- 1 sterretje: weinig voorbereidingstijd, mate van begeleiding is eenvoudig, activiteit van de studenten is relatief laag.
- 2 sterretjes: relatief weinig voorbereidingstijd, mate van begeleiding is iets hoger dan bij oefeningen met 1 sterretje, maar nog steeds eenvoudig, activiteit van de studenten zelf is laag.
- 3 sterretjes: er is voorbereidingstijd nodig (veelal om de oefening zelf eerst uit te voeren), er is relatief veel begeleiding nodig, met name in procesmatige zin, activiteit van studenten is groot en er worden dingen gevraagd die ze veelal niet gewend zijn.
- 4 sterretjes: veel voorbereidingstijd nodig, zowel in procesmatige als in productmatige zin (materialen die nodig zijn/ voorbereid moeten worden), begeleiding is zeer intensief, soms is de oefening alleen in een zeer veilige groep uit te voeren of met meerdere begeleiders, er wordt inhoudelijk en procesmatig veel van studenten gevraagd.

NB: de hoeveelheid sterretjes zegt niets over het kwalificatieniveau of het leerjaar van de studenten. Alle oefeningen zijn in alle kwalificatieniveaus en alle leerjaren te gebruiken, mogelijk met enige aanpassing.

Het taalgebruik in de oefeningen is zodanig dat het lijkt alsof er tegen jou als docent/begeleider gesproken wordt. Als er bijvoorbeeld staat: 'Zet de stoelen in de ruimte zodat studenten elkaar kunnen zien', dan krijg je als docent/begeleider de tip om op deze manier een lokaal of ruimte in te richten.

De tips en trucs bij de opdrachten moeten gezien worden als suggesties om de oefening zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Voel je als docent/begeleider vrij om het anders te doen als dat voor jou beter past.

Naast het format hebben alle oefeningen een linkerkolom waarin onder andere aangegeven staat hoelang een oefening over het algemeen duurt en of het een individuele of groepsoefening is. Ook hiervoor wordt gebruik gemaakt van pictogrammen.

Wat is de titel van de oefening?

Gaat het om een individuele oefening en/of een groepsoefening?

Hoelang duurt de oefening gemiddeld?

Wat is er nodig aan materialen voor deze oefening?

Wij hechten eraan te vermelden dat loopbaanbegeleiding vooral betekent dat je samen met de studenten betekenis geeft aan ervaringen die deze studenten opdoen. Dat betekent dat de oefeningen die hier zijn opgenomen NIET geschikt zijn voor zelfstandig werken zonder begeleiding. Natuurlijk krijgen de studenten in sommige oefeningen de opdracht om individueel dingen uit te zoeken, maar het is onze bedoeling dat alle oefeningen afgesloten worden met een evaluatie of mondelinge reflectie.

Hoe kun je dit boekje gebruiken?

Omdat het een digitaal boekje is, kun je zonder problemen door het boekje scrollen. Alle oefeningen zijn zodanig vormgegeven dat zij gemakkelijk uit te printen zijn. Er is een inhoudsopgave opgenomen met de titels van de oefeningen. Als je op de titel van een oefening klikt, scrolt het boekje meteen naar de goede oefening. Mocht je vanuit een oefening weer terug willen naar de inhoudsopgave, kun je klikken op de 'homeknop'.

Doen

Wat gaan de studenten daadwerkelijk doen (individueel of in groepsverband)? Om duidelijk te maken dat je als loopbaanbegeleider bijvoorbeeld een tekst kunt voorlezen of een aantal situaties kunt schetsen, maken we gebruik van een 'toetericoontje'.

En verder...

Vanzelfsprekend kan voor 'hij' of 'hem' ook 'zij' of 'haar' gelezen worden. De oefeningen zijn voor iedereen vrij te gebruiken, met bronvermelding.

Inhoudsopgave

Voorwoord

Colofon

Inleiding

Opdrachten

- Speel met je hoofddoek
- Dit bedrijfsbezoek wordt geweldig!
- Een rolmodel uitnodigen
- Lemniscaatloop
- Wat wil ik te weten komen?
- Mijn verborgen talenten als meerwaarde voor het bedrijf
- Stereotype! Feit of mening?
- Waarvan worden bedrijven gelukkig?
- De culturele achtergrond van mijn begeleider
- Dit ben ik!
- Lastige vragen tijdens het bedrijfsbezoek
- Mijn ideale baan
- Je krijgt nooit een tweede kans om een eerste indruk te maken!
- Hoe goed ken jij andere culturen?

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Speel met je hoofddoek

Individueel of in groepjes van 3 of 4 studentes

30 minuten

Geen

Speel met je hoofddoek

Doel

Studenten zijn voorbereid op vragen van praktijkbegeleiders over het dragen van hun hoofddoek.

Voorbereiding

Deze opdracht heeft een veilige omgeving nodig en kan alleen individueel of in een kleine groep uitgevoerd worden. Hij is bedoeld voor studentes die een hoofddoek dragen. Zij kunnen zich door deze opdracht voorbereiden op het feit dat het dragen van een hoofddoek onderwerp van gesprek kan zijn tijdens het bedrijfsbezoek.

Creëer een veilige omgeving door de tafels zo te plaatsen dat er een kring ontstaat. Kies voor een rustig moment, hanteer de uitgangspunten van de loopbaandialoog. Vertel waarom je deze bijzondere opdracht zo belangrijk vindt. Ga ook bij jezelf na wat jouw opvattingen en eventuele vooroordelen zijn over het dragen van een hoofddoek. Bespreek deze met de studentes, zodat ze bij jou goed kunnen oefenen.

Het onderzoeksbureau Motivaction heeft een 'Nationaal Hoofddoek Onderzoek' uitgevoerd. Via [deze link](#) kun je de samenvatting hiervan vinden. In dit onderzoek is bekeken hoe vrouwen het dragen van een hoofddoek ervaren in hun dagelijkse leven.

De sluier

De koran is niet helder over het dragen van de sluier, maar de meeste moslims zijn het erover eens dat het een religieuze verplichting is. Hoe daarmee om te gaan, daar zijn de meningen over verdeeld in moslim-Nederland. Er zijn moslims die het niet nodig vinden om bepaalde kleding te dragen om een goede moslim te zijn, anderen vinden van wel. En dan zijn er ook nog verschillen van mening over de gradaties van bedekking van het vrouwelijk lichaam. Het gaat daarbij voortdurend om interpretaties van de islamitische teksten en om interpretaties van de sociale en politieke omgeving waarin men leeft. De sluier en de wijze van kleden staan ook niet alleen symbool voor een religieuze identiteit. Jonge meisjes gaan vaak een sluier dragen wanneer ze in de puberteit komen en beginnen dan te experimenteren met verschillende typen sluier en bedekkende kleding. Vaak proberen ze combinaties uit met 'westerse' mode, zoals spijkerbroeken.

De sluier en andere bedekkende kledij kunnen de overgang naar een nieuwe fase in iemands leven symboliseren. Zo gaan veel vrouwen een sluier dragen op het moment dat ze gaan trouwen. Het benadrukt ook iemands identiteit als vrouw. Tegelijkertijd kan het dragen van een sluier een vrouw meer vrijheid geven, omdat zij zich ogenschijnlijk gedraagt als een goede moslimvrouw. Het

vertrouwen dat ze daardoor krijgt, kan haar op verschillende gebieden meer ruimte opleveren.

Andere motieven kunnen zijn het voorkómen van lustgevoelens in mannen, met meer respect behandeld worden door mannen, zich makkelijker buitenshuis kunnen bewegen en de behoefte aan het uiten van religieuze devotie én zelfdiscipline. Veel meisjes en vrouwen benadrukken dat het dragen van een sluier hun eigen keuze is. De praktijk dat meisjes gedwongen worden een sluier te dragen komt niet meer zoveel voor. Soms is er wel sprake van druk uit de omgeving, maar dat kan evenzeer druk om de sluier niet te dragen zijn als om hem wel te dragen.

Naast verschillen in motieven voor het dragen van de sluier zijn er ook verschillen in de praktijk van het dragen van de sluier, bijvoorbeeld wanneer de sluier de haren en de hals bedekt of wanneer de sluier alleen de haren en de hals niet bedekt. Ook zien we minder opvallende vormen van bedekking zoals de ‘piratenlook’: een strakke hoofddoek die alleen maar het haar bedekt. Daarnaast zijn er talloze varianten met zo’n strakke hoofddoek, maar dan met daar overheen een dunne (soms witte, soms kleurige) licht doorzichtige sjaal. De hoofddoek wordt dan ook gecombineerd met spijkerbroeken of andere ‘westerse’ kleding en make-up. Het resultaat is een zeer gevarieerd beeld waarin meisjes en vrouwen met ‘westerse’ kleding gearmd kunnen lopen met hun vriendinnen die een hoofddoek dragen.

Uitleg

‘Niet alle mensen in Nederland vinden het een normale zaak dat sommige meisjes een hoofddoek dragen. Ze hebben geen idee waarom meisjes een hoofddoek dragen of hebben vooroordelen over het dragen van hoofddoeken. Ook in hun werk of in hun privéleven komen hoofddoeken niet voor. Het kan zijn dat de praktijkbegeleider tijdens jullie kennismaking vragen stelt over je hoofddoek, maar het kan ook zijn dat jij er tijdens de kennismaking graag iets over zou willen zeggen.’

Doen (Individueel)

1. Start individueel: laat de studentes vragen opschrijven die ze mogelijk lastig vinden wanneer een praktijkbegeleider die zou stellen.
2. Laat ze in de groep bedenken welke antwoorden ze op deze vragen zouden willen geven, zonder dat ze de praktijkbegeleider het gevoel geven dat hij rare vragen stelt. Maar ook: zodat zij zich comfortabel voelen in het gesprek.
3. Laat de studentes nadenken over wat zij zelf eventueel zouden willen vertellen over het feit dat ze een hoofddoek dragen. Willen ze iets vertellen of juist niet?

Tips en Trucs

Je zou onderstaande vragen kunnen gebruiken om de studentes te laten nadenken. Leid de vragen als volgt in: ‘Stel dat de praktijkbegeleider onderstaande vragen aan je stelt. Hoe zou je dan reageren?’

- Sinds wanneer draag je een hoofddoek?
- Heb je zelf gekozen om een hoofddoek te dragen of moest dat van je ouders?
- Heb je ooit bedacht om je hoofddoek niet meer te dragen?
- Wat is de reden dat je een hoofddoek draagt?
- Draag je je hoofddoek ook in huis of alleen buiten de deur?
- Als je in ons bedrijf geen hoofddoek zou mogen dragen, wat zou je dan doen?
- Word je gediscrimineerd omdat je een hoofddoek draagt? Waar merk je dat aan?
- Is je leven veranderd sinds je een hoofddoek draagt? Hoe is je leven veranderd?

Wees je ervan bewust dat het dragen van een hoofddoek een indringend onderwerp kan zijn voor de studentes. Ga prudent om met hun antwoorden en met hun eigen gevoelens hieromtrent. Maak hen duidelijk dat het nu eenmaal zo is dat het dragen van een hoofddoek reacties kan oproepen bij anderen. En dat dit echter nog niet wil zeggen dat die ander discrimineert of negatieve gedachten over de studente als persoon heeft. Aan de andere kant is het mogelijk dat er wel degelijk sprake is van discriminatie of vooroordelen. In dat geval is het van belang dat studentes gesterkt worden in hun gevoel/opvatting dat dit ongewenst is en dat ze daar iets tegenover mogen stellen.

Nabespreking (voor het bedrijfsbezoek)

Vraag de studentes hoe ze deze opdracht ervaren hebben. Wat hebben zij geleerd door de tijd te nemen om over mogelijke vragen en over mogelijke antwoorden na te denken? Hebben ze nu het gevoel dat zij het gesprek met een praktijkbegeleider beter kunnen voeren?

Nabespreking (na het bedrijfsbezoek)

Vraag de studente(s) of er tijdens het bedrijfsbezoek inderdaad vragen gesteld zijn over de hoofddoek en hoe de studente(s) hierop gereageerd heeft/hebben. Zo ja, hebben zij de antwoorden gegeven die ze van tevoren bedacht hadden?

Verdieping

Om de studentes in staat te stellen realistische verwachtingen te ontwikkelen, zou je ervoor kunnen kiezen om diegenen die al bedrijfsbezoeken gedaan hebben, andere studentes te laten informeren hoe zij het bezoek ervaren hebben als het gaat om het dragen van een hoofddoek. Hebben zij bijvoorbeeld tips voor studentes die nog een bedrijfsbezoek gaan doen?

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Dit bedrijfsbezoek wordt geweldig!

Individuele opdracht

20 minuten visualisatie
5 minuten aantekeningen maken
20 minuten nabespreking

Geen

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Dit bedrijfsbezoek wordt geweldig!

Doel

Studenten ervaren dat ze zelfvertrouwen kunnen ontwikkelen door positieve visualisatie, waardoor het bedrijfsbezoek ook beter kan verlopen. Door te oefenen in positieve visualisatie kunnen studenten deze techniek ook inzetten, bijvoorbeeld vlak voordat ze op bedrijfsbezoek gaan.

Vorbereiding

Het is niet noodzakelijk, maar wel handig als de studenten weten bij welk bedrijf ze op bezoek gaan. Dat helpt bij de positieve visualisatie.

Richt de ruimte zodanig in dat studenten rustig op een stoel kunnen zitten om de oefening te doen. Eventueel zonder tafels, maar dat is niet noodzakelijk.

Voer deze opdracht voor jezelf ook een keer uit door een situatie in gedachte te nemen die je zelf lastig vindt. Bijvoorbeeld een functionerings- of beoordelingsgesprek, een gesprek met ouders, een gesprek met een collega. Op deze manier kun je als rolmodel dienen voor je studenten en de vragen die ze mogelijk hebben, goed beantwoorden. Ook is het handig als je ervaren hebt hoe een visualisatie kan werken.

Uitleg

‘Als je piekert, heb je in ieder geval veel fantasie. Veel stress ontstaat doordat we in ons hoofd een film zien van wat we willen vermijden. Hoe meer details in de film, hoe groter de spanning. Je kunt dit ook omdraaien: hoe prettiger de film, hoe beter het gevoel. Mensen piekeren over van alles. In essentie is piekeren vooral gericht op wat je niet wilt ervaren. Vaak is dat piekeren heel gedetailleerd. Stel dat je piekert over je bedrijfsbezoek. Je wilt dat het goed gaat en piekert over de afloop. In je gedachten zie je de ander reageren. Je hoort zijn of haar reactie. Je voelt jezelf daar weer op reageren. Voordat je het weet ben je een heel gesprek aan het voeren: niet in de werkelijkheid, maar in je fantasie. Eigenlijk maak je hierdoor een film in je hoofd. Het probleem is dat het geen leuke film is. Kennelijk heb je een grote fantasie. Je gebruikt het alleen nog niet op de juiste manier.

Piekeren neemt je energie weg. Een negatieve gedachte kan er juist toe leiden dat deze ook een negatieve reactie bij de ander uitlokt, waardoor het bedrijfsbezoek precies verloopt op de manier waar je al bang voor was. Positief fantaseren geeft je energie.

Stel je daarom de volgende vragen.

- Hoe wil ik dat dit gaat aflopen?
- Wat is het beste dat me kan gebeuren?
- Hoe zou ik me voelen als dit een succes zou zijn?

In deze opdracht gaan we 'positief visualiseren'. Ook topsporters doen dit vaak als voorbereiding op een belangrijke wedstrijd.

Stel je het gesprek met de praktijkbegeleider voor. Je stelt jezelf voor, je kunt antwoord geven op alle vragen. Hij vindt je een waardevolle aanvulling op het team collega's. Waarom vindt hij dat? De praktijkbegeleider wil graag veel verschillende mensen in het bedrijf. Hoor, in gedachte, de ander iets moois tegen je zeggen. Beeld je in hoe jij weer reageert. Voel dat de sfeer tussen jullie prima is. Maak er een succesverhaal van. Hoe meer details, hoe beter.'

Doen

Begeleid deze opdracht door onderstaande tekst rustig voor te lezen:

'Ga rustig op je stoel zitten. Zit rechtop en voel allebei je voeten op de vloer. Adem heel rustig in en uit. Als je allerlei gedachten hebt, is dat niet erg. Zo werkt onze geest. Probeer de gedachten niet vast te pakken, maar laat ze weer voorbijgaan zonder oordeel.'

Je gaat je voorstellen dat je komende bedrijfsbezoek positief gaat verlopen. Je gaat een positieve indruk achterlaten. Je voelt je heel erg welkom en iedereen die je tegenkomt in het bedrijf is heel erg vriendelijk. Mensen komen naar je toe en zeggen dat ze het fijn vinden dat je er bent.

Nu ga ik je een aantal vragen stellen over dat fijne bedrijfsbezoek. Houd je ogen gesloten en beantwoord de vragen. Bedenk dat je zoveel mogelijk mag fantaseren. Alles is mogelijk!

- Welke kleren heb je aan?
- Hoe laat van tevoren kom je aan?
- Hoe ga je naar het bedrijf toe?
- Wat zeg je als eerste tegen de praktijkbegeleider?
- Wat is het beste dat je kan gebeuren tijdens dit bedrijfsbezoek?
- Hoe gaat dit bedrijfsbezoek aflopen? Wat zegt de praktijkbegeleider tegen je?
- Hoe voel je je als je de deur uitloopt? Met welk gevoel ga je naar huis?
- Als je het beeld in je hoofd hebt, open dan langzaam je ogen en blijf even rustig zitten.
- Schrijf nu de antwoorden op de vragen op papier.
- Ga met een medestudent bij elkaar zitten en vertel elkaar hoe jouw fantasie eruitzag.'

Tips en Trucs

Voor de oefening is het belangrijk dat er rust in de groep is. Neem de tijd om deze rust te creëren. Pas dan kun je overgaan op de uitleg en de oefening. Help studenten die het moeilijk vinden; positieve visualisatie zal waarschijnlijk niet iets zijn dat ze geregeld doen.

Bedenk eventueel nog wat concrete vragen die je in de visualisatie aan de studenten kunt stellen.

Nabespreking (voor het bedrijfsbezoek)

Besprek de volgende vragen met de studenten:

- Hoe was het om deze opdracht te doen?
- Wat ging goed, wat ging moeizamer?
- Wanneer kun je deze oefening nog meer gebruiken?
- Welke tips heb je voor medestudenten die deze oefening moeilijk vonden?

Nabespreking (na het bedrijfsbezoek)

- Hebben de studenten inderdaad hun bedrijfsbezoek van tevoren gevisualiseerd?
- Op welke manier heeft de visualisatie toen geholpen?

Verdieping

Stimuleer de studenten om een uur voordat zij aan het bedrijfsbezoek beginnen, deze visualisatie nog een keer in gedachten te nemen. Laat ze de visualisatie als het ware dus nog een keer beleven. Door dit te doen helpen de studenten zichzelf door positief aan het bedrijfsbezoek te beginnen.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Een rolmodel uitnodigen

Groepsopdracht

20 minuten voorbereiding met de klas
30 minuten gastspreker
10 minuten nabespreking

Bord
Beamer

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Een rolmodel uitnodigen

Doel

Studenten kunnen, door het gesprek aan te gaan met ervaringsdeskundigen, mogelijkheden zien om zelf ook succesvol te zijn.

Vorbereiding

Nodig een oud-student uit die een carrière gemaakt heeft startend bij niveau 2 of 3 of een student die net een succesvolle stage achter de rug heeft. Het doel van deze uitnodiging is dat de oud-student vooral iets vertelt over zijn ervaringen met stereotypen en vooroordelen vanwege zijn uiterlijk, seksuele geaardheid, mogelijke beperking of culturele afkomst. Het gaat met name om de keuzes die diegene geholpen hebben om verder te komen. Maak goed duidelijk dat de oud-student bereid moet zijn allerlei vragen hierover te beantwoorden. Voorbeelden van rolmodellen: niveau 2-student die uiteindelijk hbo is gaan volgen, student die een eigen bedrijf begonnen is of iemand die op dit moment ook andere jongeren begeleidt.

De studenten bereiden dit gastbezoek voor door van tevoren vragen te formuleren voor de oud-student. Dan is het natuurlijk wel belangrijk dat duidelijk is welke oud-student op bezoek komt.

Uitleg

Je leert soms het meest van 'peers'. Studenten die zich willen en kunnen vereenzelvigen met oud-studenten, kunnen een positieve stimulans vinden om hun doelen te bereiken. Bovendien kunnen deze oud-studenten de studenten motiveren om zelf hun kansen te grijpen.

Verzamel de tips die de studenten gehoord hebben (en willen onthouden) en noteer deze op het bord. Vraag aan de studenten wat de meest bruikbare tips zijn.

Doen (voor het bezoek)

Laat de studenten ter voorbereiding vragen bedenken die ze aan de oud-student willen stellen. Laat de studenten vooral vragen bedenken die te maken hebben met ervaringen rondom culturele afkomst en uiterlijk. Als begeleider noteer je deze vragen. Geef voor het bezoek iedere student een kopie van deze vragen.

Doen (tijdens het bezoek)

Stel de gast voor en vertel nogmaals waarom je deze persoon hebt uitgenodigd. Vertel hoe de bijeenkomst in zijn werk gaat: eerst een presentatie en dan vragen stellen of meteen vragen stellen of nog anders? Laat de studenten hun vragen stellen.

Nabespreking

Bespreek de volgende vragen:

- Hoe heb je het bezoek ervaren?
- Hoe heeft dit bezoek je gemotiveerd om je voor te bereiden op je eigen bedrijfsbezoek?
- Welke tips vond jij het meest waardevol?
- Wat ga je gebruiken voor je eigen bedrijfsbezoek?

Tips en Trucs

Een goede gastspreker komt bij voorkeur uit een groep/cultuur die normaal gesproken last heeft van negatieve beeldvorming. Het is belangrijk om er tijdens de bijeenkomst op te letten dat het vooral gaat om mogelijkheden vinden en zelf kansen grijpen. Let erop dat de bijeenkomst niet gebruikt wordt om eigen vooroordelen te ventileren.

In de nabespreking gaat het vooral om tips die studenten kunnen gebruiken bij het voorbereiden of het uitvoeren van een bedrijfsbezoek.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Lemniscaatloop

Groepsopdracht: tweetallen

45 minuten

Post-it, A4-vellen met 'praktijkbegeleider' erop, pen, grote ruimte om te kunnen lopen (eventueel op de gang)

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Lemniscaatloop

Doel

Studenten ervaren niet alleen hun eigen oordelen en vooroordelen ten opzichte van het uitvoeren van een bedrijfsbezoek. Zij ervaren ook de mogelijke oordelen en vooroordelen van de praktijkbegeleider. Hierdoor zijn ze beter in staat zowel hun eigen perspectief als het perspectief van de praktijkbegeleider 'aan den lijve' te ondervinden en kunnen daardoor beter anticiperen en reageren op mogelijk negatieve situaties.

Vorbereiding

Voor deze opdracht is het nodig dat studenten goed kunnen rondlopen. Voor een hele groep is een klaslokaal te klein. Je kunt hen eventueel laten lopen op de gang of bijvoorbeeld buiten.

Verdiep jezelf in de lemniscaat door deze oefening van tevoren zelf te doen en te ervaren wat er gebeurt. Op deze manier kun je eventuele vragen van studenten ook beter beantwoorden. Op de website www.lemniscaatloop.nl kun je je inlezen.

Uitleg

'Als we alleen maar aan onszelf denken, raken we niet vertrouwd met de mening van een ander. Door in de schoenen te gaan staan van iemand anders, kun je ervaren wat deze persoon denkt en voelt. Als je dat een paar keer doet raak je een beetje vertrouwd met die manier van denken en voelen. Dat geeft je de kans om een situatie (zoals een eerste bedrijfsbezoek) ook eens van de andere kant te bekijken en beter te kunnen anticiperen en reageren op mogelijk negatieve situaties. Deze opdracht gaat over tegenstellingen, het overbruggen van negatieve beeldvorming en het verbinden van tegenstellingen.'

Doen

1. Vorm tweetallen. Student A observeert, student B loopt de lemniscaat (de liggende 8). Laat de studenten op een papier hun voornaam opschrijven en op een derde papier het woord praktijkbegeleider. Student A legt het papiertje met zijn eigen naam op de grond. Het papiertje met 'praktijkbegeleider' legt hij ook op de grond; aan de andere kant van de lemniscaat.
2. Student A gaat bij het papier staan met de eigen naam. Laat de student in stilte voelen wie je bent, hoe je eruit ziet, hoe je praat. Wat ervaar je?
3. Laat student A vervolgens in een lemniscaat naar het andere papier lopen. Student A kijkt vanaf die plek (de plek van de praktijkbegeleider) naar het andere briefje. Wat ziet de 'praktijkbegeleider', wat hoort hij, wat ervaart hij?

4. Laat de student in de lemniscaat weer naar het papier met de eigen naam lopen. Laat de student weer ervaren wie hij is. Laat de student naar het papier aan de overkant kijken en vraag wat hij ervaart.
5. Laat de student een aantal keren in de vorm van een lemniscaat om de papieren heen lopen. Laat de student pas stoppen met lopen als hij ervaart dat hij het standpunt van de praktijkbegeleider daadwerkelijk 'voelt'.
6. Laat A en B hun ervaringen uitwisselen: wat hebben ze gemerkt? Wat heeft de ander gezien?
7. Laat de studenten van rol wisselen. Student B voert dezelfde opdracht uit.

Tips en Trucs

Doe als docent de oefening een keer voor.

Via [deze link](#) vind je een filmpje van een minuut, waarin je kunt zien hoe je de lemniscaat loopt.

Nabespreking

Stel de volgende vragen:

- Wat werkte wel en wat werkte niet?
- Wat maakte dat je op een gegeven moment de positie van de 'praktijkbegeleider' beter ging begrijpen?
- Wat ga je hiermee doen voor je bedrijfsbezoek?
- Hoe was het om deze oefening te doen?
- Is je iets opgevallen tijdens deze oefening?
- Wat heb je geleerd van deze oefening?

Verdieping

Deze opdracht kan vaker uitgevoerd worden, wanneer er duidelijk sprake is van tegenstellingen, bijvoorbeeld:

ik	∞	de praktijkbegeleider
ik	∞	de organisatie
privé	∞	stage
op tijd komen	∞	te laat komen
grenzen stellen	∞	mee bewegen
mijn eigen dromen	∞	de dromen van mijn ouders

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Wat wil ik te weten komen?

Individuele oefening en groepsoefening (in tweetallen)

30 minuten

Uitgeprint inventarisatieformulier voor iedere student of eventueel de mogelijkheid tot digitaal invullen
Mailadres van het te bezoeken bedrijf
Studenten weten welk bedrijf ze gaan bezoeken (anders moet dit eerst nog vastgesteld worden)

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Wat wil ik te weten komen?

Doel

Studenten bereiden een bedrijfsbezoek voor door vooraf vragen te sturen naar de begeleider van het bedrijf en deze ook mee te nemen naar het bedrijfsbezoek.

Vorbereiding

Het is handig als je als begeleider weet welk bedrijf de studenten gaan bezoeken. De ingevulde inventarisatieformulieren kunnen dan, ter voorbereiding, vooraf aan het bedrijf toegezonden worden.

Uitleg

‘Als voorbereiding op het bedrijfsbezoek gaan jullie zelf onderzoeken wat je nu precies bij dit bezoek te weten wilt komen en wat je graag zou willen zien. Dit heet “verwachtingenmanagement”. Wanneer we jullie vragen van tevoren naar het bedrijf sturen, kan dit bedrijf eventueel met jullie vragen rekening houden en hebben jullie vervolgens het gevoel dat je niet voor niks geweest bent. In deze oefening gaan jullie je individuele verwachtingen formuleren.’

Doen (individueel)

Individueel

1. Geef iedere student een inventarisatieformulier op papier of geef de studenten de gelegenheid dit formulier digitaal in te vullen.
2. Vraag de studenten het formulier in te vullen. Stimuleer ze om zoveel mogelijk op te schrijven; het bedrijf kan altijd zelf bepalen wat wel of niet mogelijk is. Dingen die niet gevraagd worden, zijn al bij voorbaat niet mogelijk.

In tweetallen

3. Laat de studenten in tweetallen naar elkaars ingevulde formulier kijken. Zijn de vragen van de medestudent duidelijk? Kunnen de studenten elkaar nog tips geven om de vragen wat helderder te krijgen? Hebben ze naar aanleiding van elkaars feedback vragen die ze ook nog willen stellen of dingen die ze willen zien?
4. Verzamel de formulieren digitaal of op papier en meld de studenten dat je deze gaat mailen naar het bedrijf dat ze gaan bezoeken met de vraag of het mogelijk is op de verwachtingen in te spelen.
5. Spreek met de studenten een datum af waarop de resultaten van het bedrijfsbezoek besproken zullen worden.

Wat wil ik te weten komen?

BEN JIJ STAGERIJP?

OVERBRUGGEN NEGATIEVE BEELDVORMING

Deze vragen heb ik over het bedrijf:

.....
.....

Dit wil ik graag zien in het bedrijf:

.....
.....

Deze vragen heb ik over het beroep:

.....
.....

Dit wil ik graag zien van het beroep:

.....
.....

Dit wil ik graag doen tijdens het bezoek:

.....
.....

Dit wil ik graag ervaren tijdens het bezoek:

.....
.....

Wat ik weet over mijn stage:

.....
.....

Ik weet de periode, het aantal uren en de dagen:

.....
.....

Ik weet wat ik moet gaan leren, namelijk:

.....
.....

Dit wil ik graag van tevoren over mijzelf vertellen vóór het bedrijfsbezoek:

.....
.....

Tips en Trucs

1. Stimuleer studenten om zoveel mogelijk dingen te benoemen, ook al denken ze van tevoren dat het een beetje 'vreemde' verwachtingen zijn. Onder het motto 'nee heb je, ja kun je krijgen' is het belangrijk dat studenten ervaren hoe het is om hun verwachtingen steeds helder te hebben. Anderen kunnen dan nog altijd zeggen dat ze niet aan die verwachtingen willen of kunnen voldoen. Stimuleer studenten ook na te denken over vragen die ze zouden kunnen stellen met betrekking tot stereotypen en/of vooroordelen.
2. Hoe was het om op deze manier een bedrijfsbezoek voor te bereiden? Welke dingen vinden de studenten belangrijk aan een bedrijfsbezoek? Hoe was het om het inventarisatieformulier met een medestudent te bespreken? Heeft de feedback nog invloed gehad op het uiteindelijke formulier?
3. Stuur de ingevulde formulieren twee weken voorafgaand aan het bedrijfsbezoek naar het bedrijf, zodat dit bedrijf proactief kan inspelen op de vragen die er leven bij de studenten. Op deze manier kunnen studenten ervaren dat het effect heeft als zij van tevoren hun verwachtingen kenbaar maken.

Nabespreking (na het bedrijfsbezoek)

Vraag de studenten of de praktijkbegeleider rekening heeft gehouden met de vooraf gestuurde vragen.

- Hoe hebben de studenten het bedrijfsbezoek ervaren?
- Welke antwoorden zijn de studenten vooral bijgebleven?
- Wat hebben ze geleerd van het bedrijfsbezoek?
- Zijn er nog vragen onbeantwoord gebleven? Zo ja, hoe kunnen studenten ervoor zorgen dat zij alsnog antwoord op die vragen krijgen?

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Mijn verborgen talenten als meerwaarde voor het bedrijf

Groepsopdracht in tweetallen

60 minuten

Computer met aansluiting op internet om onderzoek te doen naar het te bezoeken bedrijf
Smartphone

Mijn verborgen talenten als meerwaarde voor het bedrijf

Doel

Studenten benoemen wat hun meerwaarde kan zijn voor het bedrijf waar zij op bezoek gaan.

Vorbereiding

Voor deze opdracht is het noodzakelijk dat de studenten vooraf weten bij welk bedrijf ze op bezoek gaan. Zij moeten informatie krijgen (of op kunnen zoeken), onder andere over de grootte van het bedrijf, met wie ze te maken krijgen, wat ze tijdens het bezoek gaan doen, wat voor soort bedrijf het is, hoe het personeel samengesteld is, waar het bedrijf ligt, et cetera.

Bereid deze opdracht als begeleider ook zelf voor. Als je opnieuw zou moeten solliciteren voor jouw baan, wat zou je dan zeggen als gevraagd werd wat jouw (culturele) meerwaarde voor de organisatie is?

Uitleg

‘Het is altijd een goede zaak als je zelf kunt vertellen wat jouw kwaliteiten zijn en wat jij kunt bijdragen aan een bedrijf. Werkgevers vinden het namelijk prettig als er jongeren komen die actief zijn en die laten zien dat ze voorbereid zijn. Ze hebben dan de verwachting dat je ook zo bent als je ooit bij hen stage komt lopen of komt werken. Waarom moeten ze jou kiezen in plaats van een klasgenoot die precies dezelfde opleiding als jij doet? Want misschien kun jij wel iets waarvan het bedrijf niet eens wist dat ze het nodig hadden!’

Doen

1. ‘Zoek eerst op internet bij welk bedrijf jij op bezoek gaat. Wat voor soort bedrijf is het? Hoeveel mensen werken er? Wat doen die mensen? Hoe is het personeel samengesteld? Waar ligt het bedrijf precies? Hoe is de cultuur op het bedrijf volgens jou?’
2. Ga in tweetallen bij elkaar zitten. Schrijf in steekwoorden op welke mensen jij denkt dat dit bedrijf nodig heeft. Mist het bedrijf nu nog bepaalde mensen die wel belangrijk zouden kunnen zijn? Hoe moeten deze mensen eruitzien? Wat moeten ze vooral goed kunnen? Wat moeten ze laten zien aan de klanten?’
3. Schrijf nu in steekwoorden op wat jij precies bent of hebt dat zij in dit bedrijf zouden kunnen gebruiken. Bedenk ook vooral wat jij vanuit jouw cultuur of achtergrond zou kunnen bijdragen aan dit bedrijf. Wees niet te bang om dingen op te noemen. Je kunt er altijd nog voor kiezen deze dingen niet te zeggen.

4. Spreek een WhatsApp-bericht in bij een van je vrienden of een van je familieleden waarin je hem of haar vertelt wat jouw verborgen talent is. Doe dit in maximaal anderhalve minuut. Vraag diegene om te reageren op dit bericht. Heeft hij of zij nog aanvullingen?'

Tips en Trucs (voor het bedrijfsbezoek)

Mocht dat mogelijk zijn, geef de studenten dan de gelegenheid om het gemaakte WhatsApp-bericht te versturen naar de praktijkbegeleider van het bedrijf waar ze op bezoek gaan.

Stimuleer de studenten om tijdens het bedrijfsbezoek aan de praktijkbegeleider te vragen of hij het WhatsApp-bericht bekeken heeft.

Nabepreking

Voor het bedrijfsbezoek

Besprek een aantal WhatsApp-berichten van studenten. Laat studenten elkaar feedback geven: wat is er goed aan het appbericht? Hebben ze nog tips of aanvullingen voor het appbericht?

Na het bedrijfsbezoek

Vraag de studenten of het WhatsApp-bericht onderdeel is geweest tijdens het gesprek met de praktijkbegeleider. Zo ja, wat is er besproken? Zo nee, heeft de student daar iets over gezegd? Wat is de reden dat het niet besproken is?

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Stereotype! Feit of mening?

Individuele en groepsopdracht

2x 60 minuten

Computer, beamer en reeks foto's van personen

Stereotype! Feit of mening?

Doel

Studenten kunnen omschrijven wat een stereotype is en hoe denken in stereotypen hun eigen denken en handelen beïnvloedt. Studenten ervaren dat het denken in stereotypen van negatieve invloed kan zijn bij een bedrijfsbezoek en dat zij dit eventueel kunnen ontkrachten door hun bedrijfsbezoeken actief voor te bereiden.

Vorbereiding

Deze opdracht heeft als voorwaarde dat er een veilige sfeer in de groep is. Studenten moeten bereid zijn feedback aan elkaar te geven en te ontvangen.

Bestudeer ter voorbereiding de brochure **'Begin bij jezelf!'**, een door de Anne Frank Stichting uitgegeven kleine uiteenzetting over stereotypen en vooroordelen. Hierin wordt op een toegankelijke manier uitgelegd hoe stereotypen en vooroordelen werken.

Verzamel een aantal foto's die met de beamer geprojecteerd kunnen worden. Zorg voor foto's die 'makkelijk' een scherpe reactie kunnen uitlokken. Bijvoorbeeld foto's van westerse mannen met baarden of een knotje, moslimmannen met baarden. Of foto's van dames met een hoofddoek in verschillende culturen, foto's van drinkende jongeren, foto's van opmerkelijke vrouwen of mannen. Of gebruik de foto's die aan het einde van deze opdracht zijn opgenomen.

Bedenk vooraf welke vragen je aan de studenten wil stellen. Bijvoorbeeld:

- Wat is het eerste dat je denkt als je deze foto ziet?
- Wat zie je aan deze persoon op de foto? Is dat een feit of een interpretatie/mening?
- Geef aan welk beroep de persoon op de foto volgens jou heeft.
- Welke karaktereigenschappen heeft de persoon op de foto volgens jou?
- Welke opleiding heeft de persoon op de foto volgens jou gevolgd?

Het is niet echt noodzakelijk dat je als begeleider het feitelijke antwoord op bovenstaande vragen kent, maar dit kan soms wel verhelderend zijn.

Uitleg

‘Een stereotype is een overdreven beeld van een groep mensen dat vaak niet (volledig) overeenkomt met de werkelijkheid. Het is vaak een vooroordeel of negatief denkbeeld. Als mensen dit beeld voor waar aannemen, is er kans op discriminatie. Een stereotype is bijvoorbeeld:

Mannen kunnen beter autorijden dan vrouwen.

Of: Mexicanen zijn verkrachters en dieven (zegt Donald Trump).

Of: Gothics zijn allemaal eenzaam en depressief; daarom hebben ze altijd zwarte kleren aan.

Of: Vrouwen die meer dan 20 uur per week werken, zijn geen goede moeders.

Het probleem is niet zozeer dat ieder mens stereotypen in zijn hoofd heeft. Het probleem is dat sommige mensen deze stereotypen als waarheid gaan verkondigen en vervolgens op die basis anderen gaan discrimineren. Kijk maar wat Donald Trump roept: omdat Mexicanen niet deugen, moet er een muur gebouwd worden tussen Mexico en de VS. Alsof dat de problemen met immigratie gaat oplossen. Het is daarom belangrijk om je te realiseren dat jij ook stereotype beelden in je hoofd hebt zitten, maar ook de praktijkbegeleider van het bedrijf waar je straks op bezoek gaat. Kijk eens naar jezelf en stel jezelf de vraag: welke gedachten zou een begeleider kunnen hebben over mij als ik bij hem het bedrijf binnenstap?’

Doen

1. Start plenair en laat de studenten de verschillende foto's zien. Vraag hen antwoord te geven op de vragen.
2. Laat de studenten met elkaar in gesprek gaan over wat ze zelf over de personen op de foto's zeggen.
3. Laat de studenten daarna in drietallen werken. Vraag hen elkaar feedback te geven over hoe iemand naar hen zou kunnen kijken als ze op bedrijfsbezoek gaan. Wat zou de eerste gedachte kunnen zijn van de praktijkbegeleider?
4. Laat de studenten elkaar tips geven over hoe ze eventuele stereotype gedachten zouden kunnen voorkomen zonder dat ze zich anders hoeven voor te doen dan ze zijn. Zou iemand zich wat anders kunnen kleden, een andere houding aannemen, op een andere manier praten of zich voorstellen?

Tips en Trucs

Eventueel kun je er ook voor kiezen een gedeelte van een aflevering van **‘Hotter than my daughter’** te laten zien, waarop mensen op straat foto's te zien krijgen en gevraagd worden op die foto's te reageren. Laat eventueel **dit filmpje** zien waarin Moussie el Kandoussi onderzoekt wat het verschil is tussen Marokkanen en Turken in de politiek.

Zorg voor foto's die snel een stereotypering als reactie zullen geven. Focus niet op één categorie, dus bijvoorbeeld niet alleen foto's van mensen die een tattoo hebben, maar trek het breder.

Stel de volgende vragen:

- Welke feedback heb je van je medestudenten gehad?
- Zijn er dingen waarvan je denkt: die kan ik gebruiken als ik op bedrijfsbezoek ga?
- Zijn er dingen die je al wist?

Nabespreking (na het bedrijfsbezoek)

Vraag de studenten of zij iets gedaan hebben met de feedback van deze opdracht.

Zo ja, wat hebben ze gedaan? Welk effect heeft dit gehad?

Zo nee, waarom hebben ze niets anders gedaan? Welk effect heeft dit gehad?

Wat hebben ze ervaren tijdens het bedrijfsbezoek als het gaat om stereotypering? Hebben ze daar tijdens het bedrijfsbezoek iets mee gedaan? Zo ja, wat hebben ze dan gedaan? Zo nee, wat hadden ze kunnen doen (achteraf gezien)?

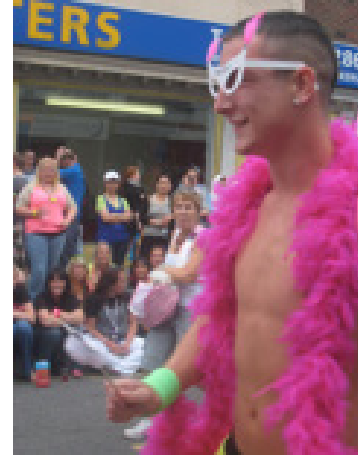

Enkele voorbeeld foto's van stereotypen

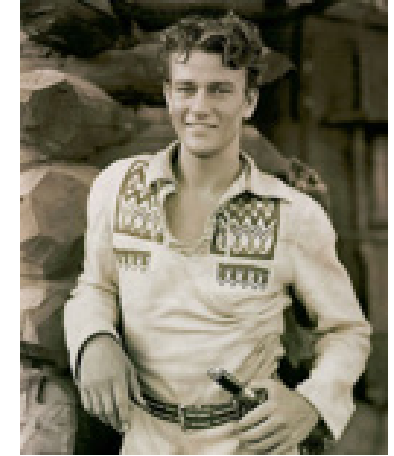
1.

2.

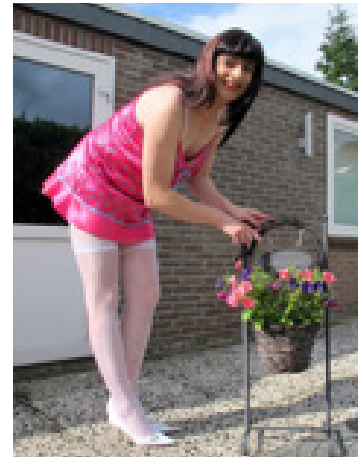
3.

4.

5.

1. Photo credit: https://www.flickr.com/photos/x-ray_delta_one/17483221014/>x-ray delta one via <http://foter.com/>>Foter.com / <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.0/>>CC BY-NC-SA
2. Photo credit: <https://www.flickr.com/photos/globalispictures/3781162713/>>Globalism Pictures via <http://foter.com/>>Foter.com / <http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>>CC BY
3. Photo credit: https://www.flickr.com/photos/x-ray_delta_one/4676963729/>x-ray delta one via <http://foter.com/>>Foter.com / <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.0/>>CC BY-NC-SA
4. Photo credit: <http://www.flickr.com/photos/70936800@N00/>>fabiogis50 disgusted but back!!! via <http://foter.com/>>Foter.com / <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.0/>>CC BY-NC-SA
5. Photo credit: <https://www.flickr.com/photos/paulasatijn/14679646959/>>Paula Satijn via <http://foter.com/>>Foter.com / <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.0/>>CC BY-ND

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Waarvan worden bedrijven gelukkig?

Groepsopdracht

60 minuten

Grote vellen papier (met 'DO' & 'DON'T' aan de bovenkant geschreven), stiften en plakband

Waarvan worden bedrijven gelukkig?

Doel

Studenten denken na over de 'do's & don'ts' bij een bedrijfsbezoek.

Vorbereiding

Zet stoelen en tafels zo neer dat groepen van 3 tot 4 studenten kunnen samenwerken. Zorg dat er een plek is waar de vellen papier kunnen worden opgehangen.

Uitleg

'Wat moet je doen als je op een bedrijfsbezoek gaat? Hoe moet je je gedragen? En vooral ook, wat is verstandig om niet te doen? Belangrijk daarbij is dat het niet om hele grote of ingewikkelde zaken hoeft te gaan. Soms zijn het juist de kleine dingen die belangrijk kunnen zijn. Een van de kleine dingen bijvoorbeeld die je beter niet kunt doen, is kauwgum in je mond hebben als je op bezoek gaat. Of net voordat je naar binnen gaat je sigaret uittrappen. Maakt waarschijnlijk niet zo'n goede indruk...'

Doen

1. Verdeel de studenten in drie- of viertallen.
2. Geef de groep een flap met 'DO' en een flap met 'DON'T'.
3. Vraag de studenten op iedere flap een top 10 op te schrijven.
4. Hang alle flappen naast elkaar.
5. Laat de studenten rondlopen en verschillen en overeenkomsten opschrijven.
6. Maak daarna een groepsflap van de do's en don'ts.
7. Laat de studenten daar een foto van maken, zodat ze deze kunnen bekijken vlak voordat ze op bedrijfsbezoek gaan.

Tips en Trucs

Laat van tevoren het [filmpje over de do's en don'ts bij solliciteren](#) zien dat een aantal studenten voor het vak Nederlands heeft gemaakt.

Nabespreking (na het bedrijfsbezoek)

Vraag de studenten of zij de do's en don'ts nog bekeken hebben voordat ze op bedrijfsbezoek gingen. Zijn er zaken die ze niet of juist wel gedaan hebben?

Zo ja, welk effect heeft dat gehad?

Besprek of de top 10 naar aanleiding van het bedrijfsbezoek moet worden aangepast.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

De culturele achtergrond van mijn begeleider

Groepsopdracht

20 minuten

Eventueel beamer met toegang tot internet

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

De culturele achtergrond van mijn begeleider

Doel

Studenten ervaren hoe hun begeleider zichzelf ziet in relatie tot de cultuur waar hij uit voortkomt. Zij ervaren eventueel dat hun begeleider ook te maken heeft gehad met vooroordelen of stereotyperingen bij het zoeken naar een baan of een stage. Op deze manier ervaren zij dat culturele achtergronden vaker een rol spelen dan zij misschien denken.

Vorbereiding

Bereid deze opdracht voor door te formuleren wat je studenten wil vertellen over jouw culturele achtergrond, het behoren tot een bepaalde (sub)cultuur en de waarde die deze (sub)cultuur speelt en heeft gespeeld in jouw leven. Bedenk hoe jouw culturele achtergrond een rol heeft gespeeld in jouw loopbaan/werk tot nu toe. Op deze manier laat je studenten zien hoe ook voor hun docenten/begeleiders de culturele achtergrond een rol speelt in hun huidige leven en dat het hebben van een culturele achtergrond een gegeven is.

Bij deze opdracht zou je de documentaire [‘Wit is ook een kleur’](#) van Sunny Bergman kunnen bekijken met de studenten. In deze documentaire onderzoekt Sunny hoe het komt dat witte mensen zich verongelikt of aangevallen voelen als het over discriminatie gaat.

Uitleg

‘Onze culturele achtergrond kunnen we niet naast ons neerleggen. Sterker nog: zonder culturele achtergrond zouden we als mens niet kunnen bestaan. Iedereen behoort tot een cultuur en een subcultuur. Iedereen hecht in meer of mindere mate waarde aan zijn culturele achtergrond, maar we hebben er allemaal eentje. Ook is je culturele achtergrond iets waar je trots op kunt zijn. En de dingen die je geleerd hebt op basis van jouw cultuur, kunnen van grote waarde zijn in je werk.’

Doen

1. Bekijk samen met de studenten het korte filmpje van www.schooltv.nl waarin op een bondige manier wordt uitgelegd wat culturen, subculturen en etnische subculturen zijn.
2. Vertel aan de hand van deze thema's hoe jouw eigen culturele achtergrond eruitziet. Tot welke subcultuur hoor je? Welke tradities en gewoontes die je vroeger thuis had, volg je nu nog? Welke waarde hecht je aan jouw culturele achtergrond? Welke voor- en nadelen vind je kleven aan jouw (sub)cultuur?

3. Leg een relatie tussen jouw culturele achtergrond en jouw werk/loopbaan. Heb jij ooit ervaren dat jouw culturele achtergrond een belemmering of juist een hulp is geweest bij het volgen van jouw opleiding of het vinden van werk? Waren jouw ouders tevreden met de keuzes die je hebt gemaakt ten aanzien van jouw opleiding/werk? Hoe stonden zij daar tegenover? Heb je zelf te maken gehad met vooroordelen en stereotyperingen in jouw loopbaan/werk?

Nabespreking

- Welke betekenis geven de studenten aan het verhaal dat jij ze verteld hebt? Zijn er dingen die hen in het bijzonder opgevallen zijn?
- Wat leert het hen over hun eigen achtergrond en hun loopbaan tot nu toe?
- Zijn er zaken die ze nog zouden willen vragen?
- Zijn er elementen uit het verhaal van de begeleider die ze kunnen gebruiken bij de voorbereiding van hun bedrijfsbezoeken?

Tips en Trucs

Wees je ervan bewust dat studenten over het algemeen veel waarde hechten aan de persoonlijke verhalen van hun begeleiders. Op deze manier kun je dus een waardevolle inbreng hebben als het gaat om identiteit en diversiteit. Door jouw verhaal kunnen studenten tot nadenken gestimuleerd worden over hun eigen achtergrond en de relatie met hun toekomstige loopbaan.

Als ingang voor jouw verhaal zou je ervoor kunnen kiezen om foto's van jezelf te laten zien. Bijvoorbeeld met je familie of foto's waarin jouw culturele achtergrond goed naar voren komt.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Dit ben ik!

Individuele en groepsopdracht

60 minuten

Smartphones van studenten

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Dit ben ik!

Doel

Ter introductie op het bedrijfsbezoek maken studenten een filmpje of vlog waarop zij zichzelf voorstellen aan de praktijkbegeleider van het bedrijf dat zij gaan bezoeken. Door hun 'verborgen' talent daarin te laten zien, kan het zijn dat zij eventuele stereotypen bij de praktijkbegeleider ontkrachten.

Vorbereiding

Het is handig als duidelijk is welk bedrijf de studenten gaan bezoeken. Dan kunnen ze het filmpje meer specifiek hierop toespitsen. Zorg ervoor dat duidelijk is waar de studenten het filmpje naar toe kunnen sturen. Dit kan bijvoorbeeld via de mail of WhatsApp.

Uitleg

'Bij je voorbereiding op het bedrijfsbezoek is het handig als de praktijkbegeleider van tevoren al een beetje weet wie hij kan verwachten. Dat kun je doen door een mailtje te sturen, maar je kunt jezelf ook letterlijk laten zien. Zo kan hij het kennismakingsgesprek ook beter voorbereiden en nadenken over wat hij jou in het bedrijf kan laten zien en laten doen. En zoals je ondertussen waarschijnlijk weet: een goede voorbereiding is het halve werk!'

Doen

1. Laat de studenten opschrijven welk verborgen talent ze in hun filmpje aan de praktijkbegeleider willen laten zien. Laat ze nadenken over de volgende dingen: leeftijd, opleiding, leerjaar, waar ze goed in zijn, wat ze interessant vinden in hun opleiding, wat ze graag zouden zien of doen tijdens het bedrijfsbezoek.
2. Verdeel de groep in twee- of drietallen. Laat de studenten ieder een filmpje maken van maximaal twee minuten over wat ze opgeschreven hebben. Tip: laat ze het filmpje opnemen in een andere omgeving dan het klaslokaal.
3. Laat iedere student een filmpje van een andere student bekijken. Laat de studenten elkaar twee 'tops' geven en/of twee tips. Wat kan de ander nog verbeteren aan het filmpje?
Zorg ervoor dat de studenten hun filmpje daadwerkelijk naar de praktijkbegeleider sturen.

Nabespreking

Voor het bedrijfsbezoek

Laat plenair een aantal filmpjes zien. Vraag de studenten hoe zij het ervaren hebben om dit filmpje te maken. Hebben zij nog nuttige tips van hun medestudenten gekregen? Wat hebben de studenten vooral in hun filmpje laten zien?

Na het bedrijfsbezoek

Vraag de studenten of het filmpje tijdens het bedrijfsbezoek aan de orde is geweest. Heeft de praktijkbegeleider laten zien dat hij het filmpje inderdaad bekeken had? Welke invloed had dit op het gesprek? Hebben de studenten het als positief ervaren dat de praktijkbegeleider het filmpje bekeken had?

Tips en Trucs

Maak zelf ook een filmpje als voorbereiding op deze opdracht. Zo kun je de studenten laten zien hoe zij eventueel te werk kunnen gaan. En het is waarschijnlijk leuk als zij zien hoe hun begeleider zich zou presenteren.

Verdieping

Ter verdieping op deze opdracht zou je ervoor kunnen kiezen om iemand van de afdeling marketing & communicatie of een expert op het gebied van presentaties de filmpjes te laten beoordelen op duidelijkheid en representativiteit. Op deze manier krijgen de filmpjes een meerwaarde en kunnen de studenten dit filmpje misschien meerdere keren gebruiken.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

'Lastige' vragen tijdens het bedrijfsbezoek

Groepsopdracht

60 minuten

Flip-overvellen met stiften

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

'Lastige' vragen tijdens het bedrijfsbezoek

Doel

Studenten bereiden zich voor op het bedrijfsbezoek door te bedenken welke 'lastige' vragen de praktijkbegeleider eventueel aan hen zou kunnen stellen.

Vorbereiding

Bereid als begeleider deze opdracht voor door zelf ook wat 'lastige' vragen te bedenken die praktijkbegeleiders zouden kunnen stellen. Richt de ruimte zo in dat er flip-overvellen opgehangen kunnen worden.

Uitleg

'Zowel jij als de praktijkbegeleider zullen verwachtingen hebben van jouw bedrijfsbezoek. Zo zitten mensen nu eenmaal in elkaar. Misschien verwacht jij dat je heel veel van het bedrijf mag zien of verwacht je dat je mee mag werken. De praktijkbegeleider verwacht misschien dat jij heel enthousiast bent en dat je al weet waar je later gaat werken. Een bedrijfsbezoek kan ook een beetje spannend zijn. Zo ken je het bedrijf niet, je kent de praktijkbegeleider waarschijnlijk niet en je weet niet hoe de dag zal verlopen. Ook weet je niet precies wat de praktijkbegeleider gaat vragen. Om jezelf goed voor te bereiden, kun je toch van tevoren bedenken welke (voor jou lastige) vragen een praktijkbegeleider zou kunnen stellen.'

Doen

1. Verdeel de groep in drietallen.
2. Geef ieder drietal een flip-overvel. Laat ieder drietal een lijst maken met ongeveer vijf vragen die zij lastig vinden en die een praktijkbegeleider zou kunnen stellen.
3. Laat ze deze vragen op een flip-overvel schrijven.
4. Hang de vellen op aan de wand.
5. Laat de studenten elkaars vragen bekijken.
6. Laat vervolgens een drietal de vragen van een ander drietal beantwoorden. Laat ze deze antwoorden op dezelfde flap schrijven als waar de vragen op staan.
7. Geef de vragen en antwoorden terug aan de groep die de vragen oorspronkelijk heeft opgeschreven.

Nabespreking

Voor het bedrijfsbezoek

Bespreek een aantal vragen plenair. Bespreek ook de antwoorden die de studenten hebben opgeschreven.

- Wat hebben de studenten aan deze opdracht gehad?
- Hebben zij antwoorden gekregen die zij inderdaad kunnen gebruiken?
- Zijn er vragen die nog niet beantwoord zijn?

Probeer deze vragen alsnog plenair te beantwoorden.

Na het bedrijfsbezoek

Vraag de studenten of de praktijkbegeleider inderdaad vragen heeft gesteld die zij vooraf lastig vonden. Zo ja, hoe zijn zij met deze opdrachten omgegaan? Heeft deze opdracht daarbij geholpen?

Tips en Trucs

Mogelijke lastige vragen zijn:

- Waarom draag je een hoofddoek?
- Vind je het erg om in pak op je werk te moeten komen?
- Zou jij af en toe kunnen overwerken?
- Kun jij tijdens feestdagen ook werken?
- Hoe ga je om met kritiek?
- Wat wil je hier vandaag leren?

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Mijn ideale baan

Individuele en groepsopdracht

60 minuten

Uitgeprint schema met vragen voor de ideale baan voor iedere student

Tijdschriften, vellen papier of computer (voor digitale collage)

Foto's die door de student gemaakt zijn

Lijm, scharen, stiften, kleurpotloden

Mogelijkheid om de papieren beelden op te hangen in de ruimte

Computer voor iedere student als er digitale beelden gemaakt worden

Beamer om de digitale beelden te laten zien

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Mijn ideale baan

Doel

Studenten verbeelden hun ideale baan op papier of digitaal.

Voorbereiding

Stel de tafels in de ruimte zo op dat studenten goed kunnen werken (vooral beeldmateriaal verzamelen en ordenen); schuif eventueel vier tafeltjes tegen elkaar (basisschoolopstelling). Als begeleider is het handig deze oefening van tevoren zelf ook uit te voeren, zodat je als rolmodel kunt fungeren voor je studenten en eventuele vragen beter kunt beantwoorden. Zo zien studenten ook dat hun begeleider wellicht niet alle facetten van zijn beroep even prettig of relevant vindt.

Uitleg

‘Om ervoor te zorgen dat je weet wat je wilt in je latere werk, is het goed om na te denken over wat jouw ideale baan is. Als je weet wat je ideale baan is, kun je bij bedrijfsbezoeken en stages steeds onderzoeken of het bedrijf waar je op bezoek bent of stageloopt, lijkt op dat ideaal of er heel erg ver vanaf staat. Ook kun je tijdens het bedrijfsbezoek samen met de praktijkbegeleider jouw ideale baan en het bedrijf dat je bezoekt met elkaar vergelijken.’

Doen

Individueel

1. Laat de studenten hun ideale baan eerst omschrijven op basis van de vragen hieronder in het schema. Stimuleer ze om echt van een ideale situatie uit te gaan, dus niet vooraf te veel censureren. Wegstrepen kan altijd nog.
2. Op basis hiervan vraag je de studenten plaatjes en/of foto's te verzamelen die daarbij passen. Of laat studenten een tekening maken van hun ideale baan.
3. Laat de studenten een collage maken van datgene wat ze verzameld hebben.
4. Hang de collages op of laat ze zien op een beamer.
5. Laat de studenten een foto van hun collage/tekening/beeld maken op hun smartphone.

Op welke plek wil je werken?

- Buiten of binnen?
- Steeds op dezelfde plaats of steeds op een andere plaats?
- Bij mensen thuis of juist niet?
- Wil je reizen of wil je zoveel mogelijk op één plek werken?
- In een stille/rustige omgeving of met veel mensen/geluid om je heen?
- Bij een groot bedrijf of juist een klein bedrijf?
- Bij een bedrijf met mensen van verschillende culturele afkomst of niet?
- Bij een bedrijf met bedrijfskleding of juist niet?

Met welk 'gereedschap' werk je?

- Werk je met 'mensen'?
- Werk je met dieren of planten?
- Welk gereedschap of welke instrumenten gebruik je?
- Werk je vooral op computers of met machines?

Met wie werk je?

- In een team of liever alleen?
- Werk je voor een leidinggevende, heb je een eigen bedrijf of
- ben je zelf leidinggevende van anderen?
- Heb je klanten of spreek je alleen je collega's?
- Ben je bereikbaar per telefoon/mail of alleen in gesprekken?
- Hoe oud zijn de collega's met wie je werkt?

Hoe werk je?

- Doe je iedere dag hetzelfde of is iedere dag weer anders?
- Zit je veel of moet je veel staan en/of lopen?
- Zit je veel in de auto of reis je met het openbaar vervoer?
- Wil je ver reizen of in het buitenland werken?
- Wil je vooral thuis werken of op een bedrijf?

Wat doe je?

- Welke activiteiten voer je uit?
- Werk je vooral met je handen?
- Werk je achter een computer?
- Praat je met mensen/klanten/cliënten/patiënten?
- Schrijf je veel?

Wanneer werk je?

- Overdag, 's avonds, 's nachts, doordeweeks of in het weekend?
- Heb je regelmatige of onregelmatige werktijden?
- Mag je zelf je werktijden indelen?
- Werk je ook tijdens feestdagen?
- Hoeveel dagen per week en hoeveel uren per dag werk je?

Wat voor extraatjes zijn er?

- Zijn er personeelsuitjes bij het bedrijf?
- Is er een vrijdagmiddagborrel op het bedrijf?
- Krijg je met kerst een kerstpakket?
- Ga je weekendjes weg met de collega's?
- Zamelen jullie geld in voor goede doelen?
- Geven jullie elkaar een cadeau met verjaardagen?
- Gaan jullie op bezoek als er bij iemand een baby geboren is?

Nabespreking

Voor het bedrijfsbezoek

Besprek de verschillende collages/tekeningen/beelden van de studenten met elkaar. Vragen die je daarbij kunt stellen zijn:

- Wat zijn de verschillen?
- Wat zijn de overeenkomsten?
- Zijn er bepaalde culturele overeenkomsten/verschillen naar boven gekomen?
- Zijn de studenten ergens achter gekomen waarvan ze zich nog niet zo bewust waren?
- Hoe hebben ze het ervaren om op deze manier naar een ideale baan te kijken?
- Op welke manier gaan ze met de praktijkbegeleider praten over hun ideale baan?

Na het bedrijfsbezoek

Hebben de studenten het plaatje van de ideale baan besproken met de praktijkbegeleider? Zo ja, wat hebben ze besproken? Zo nee, wat is de reden dat het niet besproken is? Waren er verschillen/overeenkomsten tussen de ideale baan van de studenten en het bedrijf waar ze op bezoek waren?

Tips en Trucs

Een ideale situatie is per definitie nooit een haalbare situatie, tenminste niet voor de meeste mensen. Stimuleer de studenten dan ook om zoveel mogelijk de ideale baan te beschrijven; het gaat niet om haalbaarheid of realiteit. Ook als de dingen die zij benoemen niet haalbaar of reëel zijn, is het blijkbaar toch iets waar hun hart naar uitgaat. Dat is er dan toch. Beter dus om zaken expliciet te benoemen en te bekijken wat er vervolgens gedaan kan worden.

Stimuleer de studenten om een dag van tevoren het plaatje van hun 'ideale baan' nog eens te bekijken en er vervolgens met de praktijkbegeleider over te praten.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Je krijgt nooit een tweede kans om een eerste indruk te maken!

Groepsopdracht

50 minuten

Eventueel beamer met toegang tot internet, post-it blaadjes

COMPETENTIE

Ontdek je werkplek

Je krijgt nooit een tweede kans om een eerste indruk te maken!

Doel

Studenten ervaren wat 'de eerste indruk' voor invloed kan hebben op een eerste gesprek.

Vorbereiding

Bereid deze opdracht voor door van internet een aantal foto's te halen van mensen die een sterke en opvallende eerste indruk maken. Bedenk ook welke eerste indruk deze personen op jou als begeleider maken en waarom dat zo is. Hoe kijk jij naar deze mensen?

Uitleg

'Je weet het: een eerste indruk kun je maar één keer maken. En die eerste indruk is zó belangrijk. De eerste indruk bepaalt of iemand verder met je wil. Mensen zitten nu eenmaal heel simpel in elkaar. In een of twee seconden vormen ze zich een beeld van de ander op grond waarvan ze beslissen of de ander "de moeite waard" is. Dit betekent dus dat het belangrijk is om je goed voor te bereiden op "die eerste indruk". Hoe wil jij dat anderen jou in die eerste indruk zien? Dit betekent dat je, zeker voor een eerste afspraak, echt even moet nadenken over die eerste indruk die je op mensen maakt. Welke kleren draag je? Hoe sta je? Hoe loop je? En hoe geef jij mensen een hand? Je hoeft geen Armani-pak te dragen om succes uit te stralen.'

Doen

1. Bekijk samen met de studenten de volgende filmpjes en bespreek wat er aan de hand is als we het hebben over 'de eerste indruk': **'80-jarige vrouw danst alsof ze twintig is'** en **'Amira (9) verbijstert iedereen met opera'**
2. Laat de studenten de foto's zien van personen die je van internet hebt gehaald.
3. Maak drietallen. Vraag de studenten in gesprek met elkaar te vertellen welke eerste indruk zij van deze persoon hebben. Is hij intelligent of niet? Heeft deze persoon werk en wat voor werk is dit dan? Heeft deze persoon veel vrienden? Welke hobby's heeft deze persoon?
4. Laat de studenten nu in drietallen met elkaar bespreken in welke situatie zij anderen ooit verkeerd beoordeeld hebben. Welke situatie was dat? Wat gebeurde er? Waarom hadden ze een verkeerd oordeel?
5. Maak nu andere drietallen.
6. Laat de studenten met elkaar bespreken welke eerste indruk zij graag bij anderen willen maken, zeker als het gaat om een eerste bedrijfsbezoek.
7. Geef iedere student een aantal post-it blaadjes. Vraag ze om voor hun medestudenten een aantal tips op te schrijven die passen bij de eerste indruk die hun medestudent wil maken.

Waar zou hij dan op kunnen letten? Hoe zou hij zich kunnen gedragen?

Nabespreking

Voor het bedrijfsbezoek

- Hoe hebben de studenten deze opdracht ervaren?
- Welke (waardevolle) tips hebben ze van hun medestudenten gekregen om een sterke eerste indruk te maken?
- Wat gaan ze met deze tips doen?
- Welke waardevolle tips hebben ze aan hun medestudenten gegeven?

Na het bedrijfsbezoek

- Hebben de studenten gebruik gemaakt van de tips die ze van hun medestudenten hebben gekregen bij het bedrijfsbezoek? Op welke manier hebben de tips geholpen?
- Welke eerste indruk hebben de studenten volgens henzelf achtergelaten bij de praktijkbegeleider van het bedrijf?
- Welke eerste indruk hadden zij van de praktijkbegeleider van het bedrijf? Waar is die eerste indruk op gebaseerd?

Tips en Trucs

Gebruik deze opdracht vooral ook om achteraf met studenten in gesprek te gaan over hoe hun eerste indruk van de praktijkbegeleider was en waar deze op gestoeld is. Bespreek met hen of hun eerste indruk ook invloed heeft gehad op hun eigen gedrag en op welke manier.

BEN JIJ STAGE- RIJP?

Hoe goed ken jij andere culturen?

Groepsopdracht met groepen van 4 tot 5 studenten

4 X 60 minuten voor uitwerking van de opdracht
10 minuten voor elke afzonderlijke presentatie
30 minuten voor de nabespreking

Computer en internet om informatie op te zoeken.
Computer en beamer (eventueel) voor de presentaties

Hoe goed ken jij andere culturen?

Doel

De student kan gewoontes, waarden, normen en mogelijke religieuze gebruiken van een andere cultuur dan de zijne benoemen, waardoor de studenten gedrag van anderen beter kunnen plaatsen.

Vorbereiding

Ter voorbereiding is het verstandig als je als begeleider informatie over verschillende culturen verzameld hebt, zoals literatuur, websites, bepaalde attributen, instrumenten, kookboeken. Alles wat tot de verbeelding kan spreken bij de studenten.

Uitleg

‘In Nederland zeggen we: “wat de boer niet kent, eet hij niet” of “onbekend maakt onbemind”. Oftewel: iets wat wij niet kennen, daar houden we niet van. Misschien waar, maar ook niet echt vriendelijk. En bestaat dé Nederlander, dé Marokkaan, dé Turk, dé christen of dé boeddhist eigenlijk wel? Dat is de vraag. Misschien niet en toch hebben een heleboel landen bepaalde tradities die in andere landen niet voorkomen. Denk maar eens aan het Sinterklaasfeest. Alleen België en Nederland kennen dat. Of het uitdelen van lelietjes-van-dalen op de Dag van de Arbeid (1 mei) in Frankrijk. Dat is dan toch een specifieke traditie. Maar als het waar is dat onbekend eigenlijk onbemind maakt, dan is het toch belangrijk dat we elkaar leren kennen? Dat gaan we in deze opdracht doen. Want hoeveel weet jij eigenlijk over culturen die anders zijn dan jouw eigen cultuur?’

Doen

1. Bekijk met de groep de sketch van Najib Amhali.
2. Laat de studenten met elkaar bespreken wat zij denken dat Amhali met zijn sketch duidelijk wil maken.
3. Maak groepen van 4 tot 5 personen.
4. Laat de studenten met elkaar overleggen welke cultuur of welk land ze gaan onderzoeken. Laat ze een cultuur of land onderzoeken waarvan ze weinig weten.
5. Stimuleer de studenten om met mensen te praten (bijvoorbeeld uit hun klas of opleiding of uit hun buurt), artikelen te lezen over de cultuur of het land, te zoeken naar bepaalde muziek, gerechten of religieuze uitingen die bij de cultuur of het land horen. Laat ze afbeeldingen zoeken die bij deze cultuur of het land horen.
6. Laat iedere groep de onderzochte cultuur presenteren in maximaal 7 minuten. Stimuleer het gebruik van Power Point, Prezi of een filmpje dan wel foto's. Stel daarbij de volgende eisen aan de presentatie:

Eisen aan de presentatie:

Inleiding

- Waarom hebben jullie juist voor deze cultuur of dit land gekozen?
- Als jullie voor een bepaalde cultuur gekozen hebben, in welke landen komt deze voor?

Waarden en normen

- Wat zijn belangrijke regels in deze cultuur?
- Gebruiken en rituelen
- Wat zijn belangrijke gebruiken en rituelen in deze cultuur?

Religie

- Wat is de religie van de cultuur en hoe zie je deze religie terug in het dagelijks leven?

Werk

- Welke opvattingen over werk hebben mensen in deze cultuur?
- Hoe is werk georganiseerd in deze cultuur? Zijn er veel grote bedrijven (multinationals), zijn er veel kleine bedrijven, werken mensen met hun familie samen, is er veel hoogopgeleid werk of juist niet?
- Verschillen met jouw cultuur
- Welke kenmerkende verschillen tussen de onderzochte cultuur en jouw eigen cultuur zijn er?

Overeenkomsten met jouw cultuur

- Welke overeenkomsten zie je met jouw eigen cultuur?

Tips en Trucs

Het is niet wenselijk om in een groep een student te hebben die kennis heeft van de te onderzoeken cultuur.

De opdracht kan eenvoudiger en eenduidiger worden gemaakt door vooraf gedetailleerd aan te geven welke onderwerpen de studenten moeten onderzoeken (bijvoorbeeld alleen religie, eetgewoonten, gewoonten op straat, familiegewoonten).

Nabespreking

Bespreek met de studenten de volgende vragen:

- Wat hebben ze geleerd van deze opdracht?
- Welke dingen zijn hen opgevallen; wat wisten ze nog niet?

Hoe goed ken jij andere culturen?

BEN JIJ STAGERIJP?

OVERBRUGGEN NEGatieve BEELDvormING

- Welke dingen dachten ze te weten en waren niet zoals zij dachten?
- Wat levert deze opdracht de studenten op als ze binnenkort een bedrijfsbezoek gaan doen? Gaan ze zich anders voorbereiden of iets anders doen of juist niet?

Verdieping

Als verdieping is het natuurlijk mogelijk om gastlessen te organiseren waarbij het verschil in culturen het thema is. Ook zijn er herhaaldelijk tentoonstellingen waarin dit thema een rol speelt. Het is aardig om deze met studenten te bezoeken.